

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات تحقیق.....	۱
۱-۱- مقدمه.....	۲
۲-۱- بیان مسئله.....	۳
۳-۱- اهمیت و ضرورت موضوع پژوهش.....	۴
۴-۱- اهداف پژوهش.....	۵
۵-۱- چارچوب نظری پژوهش.....	۵
۶-۱- روش پژوهش.....	۵
۷-۱- قلمرو مکانی پژوهش (جامع آماری).....	۵
۸-۱- قلمرو زمانی پژوهش.....	۶
۹-۱- روش نمونه گیری و تعیین حجم نمونه.....	۶
۱۰-۱- ابزارهای گردآوری داده ها.....	۶
۱۱-۱- روش تجزیه و تحلیل داده ها.....	۶
۱۲-۱- محدودیت های پژوهش.....	۶
 فصل دوم: تاریخچه و آشنایی با حمام های تاریخی.....	 ۷
۱-۲- انواع حمام ها (گونه شناسی).....	۸
۲-۲- فضاهای موجود در حمام های تاریخی.....	۹
۱-۲-۲- ورودی.....	۱۰
۱-۲-۲-۱- جلو خان.....	۱۰
۲-۲-۲- سردر.....	۱۰
۳-۲-۲-۱- درگاه.....	۱۰
۴-۲-۲-۱- دهلیز.....	۱۰
۵-۲-۲-۱- هشتی.....	۱۰
۲-۲-۲- راهرو.....	۱۰
۳-۲-۲- بینه (سرینه).....	۱۰
۴-۲-۲- میان در.....	۱۱
۵-۲-۲- گر مخانه.....	۱۱

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۶-۲-۲- گریه رو.....	۱۱
۷-۲-۲- خزینه (خزانه).....	۱۱
۸-۲-۲- شاه‌نشین.....	۱۱
۹-۲-۲- چال حوض (چاله حوض، چهار حوض، استخر).....	۱۱
۱۰-۲-۲- تون.....	۱۱
۱۱-۲-۲- گاورو.....	۱۱
۱۲-۲-۲- جامخانه (روشدان).....	۱۱
۳-۲- تاریخچه‌ی حمام‌ها.....	۱۲
۱-۳-۲- تاریخچه و معماری حمام‌ها.....	۱۲
۱-۱-۳-۲- پیش از اسلام.....	۱۳
۲-۱-۳-۲- دوره‌ی اسلامی.....	۱۳
۲-۳-۲- تاریخچه و تزیینات حمام‌ها.....	۱۷
۱-۲-۳-۲- سابقه‌ی تاریخی تزیینات حمام‌ها.....	۱۸
۲-۲-۳-۲- انواع تزیینات معماری در حمام‌ها.....	۲۳
۱-۲-۲-۳-۲- تزیینات کالبدی.....	۲۴
۱-۱-۲-۲-۳-۲- کاربردی‌ها.....	۲۴
۲-۱-۲-۲-۳-۲- ستون‌های سنگی.....	۲۵
۲-۲-۲-۳-۲- تزیینات الحاقی.....	۲۶
۱-۲-۲-۲-۳-۲- نقاشی.....	۲۶
۲-۲-۲-۲-۳-۲- آهک‌بری.....	۲۷
۱-۲-۲-۲-۲-۳-۲- نقوش هندسی.....	۲۸
۲-۲-۲-۲-۲-۳-۲- نقوش حیوانی.....	۲۹
۳-۲-۲-۲-۲-۳-۲- نقوش گیاهی.....	۲۹
۴-۲-۲-۲-۲-۳-۲- نقوش انسانی.....	۲۹
۳-۲-۲-۲-۲-۳-۲- مقرنس کاری.....	۳۰
۴-۲-۲-۲-۲-۳-۲- تزیینات کاشی کاری.....	۳۰
۱-۴-۲-۲-۲-۳-۲- نقوش گیاهی.....	۳۱
۲-۴-۲-۲-۲-۳-۲- نقوش حیوانی.....	۳۱

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۲-۳-۲-۲-۲-۳-۴-۳- نقوش انسانی.....	۳۱
۲-۳-۲-۲-۲-۴-۴-۲-۴- تزینات هندسی.....	۳۲
۲-۴- دلایل کاربرد کاشی در ازاره‌ی حمام‌های تاریخی.....	۳۲
۲-۵- جمع‌بندی.....	۳۵
فصل سوم: شناخت و معرفی حمام شاه.....	
۳-۱-۳- معرفی حمام شاه.....	۳۹
۳-۱-۱- موقعیت مکانی.....	۳۹
۳-۱-۲- سابقه‌ی تاریخی.....	۴۰
۳-۲- بررسی فضاها، مواد و مصالح و تأسیسات در حمام شاه.....	۴۱
۳-۱-۲- معرفی و بررسی فضاها.....	۴۱
۳-۱-۱- ورودی‌ها.....	۴۳
۳-۲-۱- هشتی.....	۴۴
۳-۲-۱-۳- راهرو.....	۴۴
۳-۲-۱-۴- سرینه.....	۴۶
۳-۲-۱-۵- میان‌دور.....	۴۷
۳-۲-۱-۶- گرمخانه.....	۴۸
۳-۲-۱-۷- شاه‌نشین.....	۴۹
۳-۲-۱-۸- خزینه.....	۴۹
۳-۲-۱-۹- خلوت‌ها (حمام اختصاصی غربی و شرقی).....	۴۹
۳-۲-۱-۱۰- چال‌حوض.....	۵۱
۳-۲-۱-۱۱- تون و انبار سوخت.....	۵۲
۳-۲-۱-۱۲- چاه آب، منبع آب و گاورو حمام.....	۵۲
۳-۲-۲- بررسی مواد و مصالح.....	۵۳
۳-۲-۳- تأسیسات در حمام شاه.....	۵۴
۳-۲-۴- تزینات حمام شاه.....	۵۵
۳-۲-۴-۱- نقاشی‌های روی گچ و آهک.....	۵۵
۳-۲-۴-۲- آهک‌بری‌ها.....	۵۷

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۳-۲-۴-۳- کاشی کاری‌ها.....	۵۷
۳-۳- جمع‌بندی.....	۶۶
فصل چهارم: مطالعات تاریخی – تطبیقی.....	
۴-۱- حمام شاهزاده‌ها.....	۶۸
۴-۲- حمام ملک سلطان جارچی‌باشی.....	۷۴
۴-۳- حمام خسروآقا.....	۷۶
۴-۴- حمام علی‌قلی‌آقا.....	۷۷
۴-۵- حمام شیخ بهایی.....	۸۰
۴-۶- حمام سلطان امیر احمد کاشان.....	۸۲
۴-۷- جمع‌بندی.....	۸۵
۴-۸- نتیجه‌گیری.....	۸۷
فصل پنجم: ارائه‌ی طرح بازسازی تزیینات کاشی باقی‌مانده در فضای حوضچه و طاق‌نمای بالای آن	
واقع در شمال شرقی گرمخانه.....	
۵-۱- وضعیت موجود و شناسایی طرح کاشی‌های موجود در بخش f (فضای حوضچه و طاق‌نمای بالای آن واقع در ضلع شمال شرقی گرمخانه).....	۹۱
۵-۲- ارائه‌ی پیشنهادات و اجرای عملیات حفاظتی و مرمتی تزیینات کاشی کاری باقی‌مانده در بخش f.....	۹۴
۵-۲-۱- مستندنگاری.....	۹۵
۵-۲-۲- آسیب‌شناسی کاشی‌های باقی‌مانده بر روی ازاره‌ی حمام شام.....	۹۷
۵-۲-۲-۱- فرسودگی بدنه‌ی کاشی.....	۹۸
۵-۲-۲-۲- آسیب‌های لعاب.....	۹۹
۵-۲-۲-۳- آسیب‌های مکانیکی.....	۱۰۹
۵-۲-۲-۴- آسیب‌های مرمتی.....	۱۰۹
۵-۲-۲-۵- فرسودگی ملات.....	۱۱۰

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۵-۲-۲-۶-آسیب‌های فنی یا تکنیکی.....	۱۱۰
۵-۲-۳-انجام آزمایشات شیمی تر به منظور انتخاب روش مناسب جهت تمیز کاری.....	۱۱۱
۵-۲-۳-۱-تست رطوبت.....	۱۱۱
۵-۲-۳-۲-شناسایی نمک‌ها.....	۱۱۱
۵-۲-۴-عملیات تمیز کاری و پاکسازی.....	۱۱۲
۵-۲-۵-عملیات استحکام بخشی.....	۱۱۵
۵-۲-۶-عملیات مرمتی.....	۱۱۶
۵-۲-۶-۱-روش پیشنهادی اول.....	۱۱۶
۵-۲-۶-۲-روش پیشنهادی دوم.....	۱۲۰
۵-۲-۶-۳-روش پیشنهادی سوم.....	۱۲۱
۵-۲-۶-۴-روش پیشنهادی چهارم.....	۱۲۲
۵-۲-۷-تثبیت نهایی.....	۱۲۴
۵-۳-گزینه‌ی برتر انتخابی برای مرمت و حفاظت بخش f.....	۱۲۴
۵-۴-جمع‌بندی.....	۱۲۶
۵-۵-نتیجه‌گیری.....	۱۲۸
فصل ششم: ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری ازارهی فضاهای مختلف حمام شاه..... ۱۲۹	
۶-۱-چالش‌های پیش‌رو در ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌ها.....	۱۳۰
۶-۱-۱-وسعت ازاره‌ها و کمبود شواهد و اطلاعات کافی در رابطه با وضعیت گذشته‌ی کاشی کاری‌ها.....	۱۳۰
۶-۱-۲-تصرف بخش‌هایی از بنای حمام شاه.....	۱۳۰
۶-۱-۳-توقع مردم و بازاری‌ها.....	۱۳۱
۶-۱-۴-قطع‌ی نشدن کاربری آینده‌ی حمام شاه.....	۱۳۱
۶-۲-باززنده‌سازی حمام شاه و تاثیر آن در ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌ها.....	۱۳۱
۶-۳-دیگر عوامل تاثیر گذار در ارائه طرح بازسازی کاشی کاری در کل ازاره‌ها.....	۱۳۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۱-۳-۶- بدیهی بودن کاشی کاری در ازاره‌ی حمام‌های تاریخی.....	۱۳۵
۲-۳-۶- تاکید سازمان میراث فرهنگی استان اصفهان مبنی بر کاشی کاری کل ازاره‌ها.....	۱۳۵
۳-۳-۶- استناد به فعالیت‌های انجام شده در راستای باززنده‌سازی حمام‌ها در ایران.....	۱۳۶
۴-۳-۶- استناد به فعالیت‌های انجام شده توسط گروه ایزمئو در چند بنای دوره‌ی صفویه در اصفهان.....	۱۳۶
۴-۶- ارائه‌ی طرح نهایی بازسازی کاشی کاری ازاره‌ی فضاهای مختلف حمام شاه.....	۱۳۸
۱-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی گرمخانه.....	۱۴۰
۲-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی میان‌در.....	۱۴۶
۳-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی حمام اختصاصی غربی.....	۱۴۷
۴-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی چال‌حوض.....	۱۵۰
۵-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی حمام اختصاصی شرقی.....	۱۵۲
۶-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی شاه‌نشین.....	۱۵۴
۷-۴-۶- ارائه طرح بازسازی کاشی‌های ازاره‌ی سرینه.....	۱۵۴
۸-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های ازاره‌ی سرینه‌ی اختصاصی یا فضای موسوم به رختکن شاه.....	۱۵۵
۹-۱-۴-۶- ارائه‌ی طرح بازسازی کاشی کاری‌های سرویس بهداشتی و اتاق نظافت.....	۱۵۶
۵-۶- شیوه‌های اقدام و نوع مداخلات مرمتی انجام گرفته در اجرای کاشی کاری ازاره‌های حمام شاه (با توجه به تاثیرات باززنده‌سازی).....	۱۵۶
۶-۶- ارائه طرح و پیشنهاداتی جهت حفاظت از کاشی‌های یافت شده در چاه حمام شاه و حفاظت بهتر سازه و تزیینات آن.....	۱۵۹
۷-۶- جمع‌بندی.....	۱۵۹
۸-۶- نتیجه‌گیری.....	۱۶۲
منابع و مآخذ.....	
	۱۶۴

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیوست ها.....	۱۷۲
پیوست ۱- تصاویر و پلان حمام ها.....	۱۷۳
پیوست ۱-۱- حمام تخت جمشید.....	۱۷۳
پیوست ۱-۲- پلان کاخ آشور.....	۱۷۳
پیوست ۱-۳- پلان کاخ خربه المفجر.....	۱۷۴
پیوست ۱-۴- قصر الحیر شرقی، پلان های صحن بزرگ و کوچک.....	۱۷۴
پیوست ۱-۵- پلان قصر عمره.....	۱۷۵
پیوست ۱-۶- پلان حمام بندر طاهری.....	۱۷۵
پیوست ۱-۷- پلان حمام بیشاپور.....	۱۷۶
پیوست ۱-۸- پلان حمام بلخ.....	۱۷۶
پیوست ۱-۹- پلان حمام شهر سبز.....	۱۷۶
پیوست ۲- کاشی های موجود در حمام شاه.....	۱۷۷
کد A- کاشی های موسوم به هفت رنگ.....	۱۷۷
کد B- کاشی های به کار رفته به عنوان حاشیه.....	۱۸۴
کد C- کاشی کتیبه ای.....	۱۸۹
کد D- کاشی سه پر.....	۱۸۹
کد E- قرارگیری نقش زمینه و حاشیه در یک قطعه کاشی.....	۱۹۰
کد F- کاشی به صورت تک قابی با نقش گل و یا گل و گلدان.....	۱۹۱
کد G- کاشی های هفت رنگی که در دو ضلع آن حاشیه ای خطی یا طرح دار وجود دارد. احتمالا این کاشی ها به صورت چندتایی در کنار هم تشکیل قابی می داده است.....	۱۹۲
کد H- کاشی آبی - سفید (زیر لعابی).....	۱۹۳
کد I- کاشی های هشت ضلعی.....	۱۹۴
کد J- کاشی های موسوم به صابونکی.....	۱۹۴
کد k- کاشی های خشتی آبی تک رنگ.....	۱۹۵
کد L- تشکیل یک قاب تزینی کاشی کاری با نقش گل و گلدان، با استفاده از ۴ کاشی خشت هفت رنگ.....	۱۹۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیوست ۳ - جداول انواع کاشی‌های موجود در حمام شاه.....	۱۹۵
پیوست ۴ - طرح‌های اولیه‌ی ارائه شده برای بازسازی بخش f، قبل از لایه برداری‌ها.....	۲۲۳
پیوست ۵ - آنالیز عنصری انجام گرفته از لعاب‌ها.....	۲۲۵
پیوست ۵-۱- آنالیز لعاب سفید.....	۲۲۵
پیوست ۵-۲- آنالیز لعاب خردلی.....	۲۲۶
پیوست ۵-۳- آنالیز لعاب آبی.....	۲۲۷
پیوست ۵-۴- آنالیز لعاب سیاه.....	۲۲۸
پیوست ۵-۵- آنالیز رنگ سیاه چسبیده به بدنه.....	۲۲۹
پی‌نوشت‌ها.....	۲۳۰

فهرست جدول‌ها

صفحه

عنوان

۸۰.....	جدول (۱-۲) گونه‌شناسی حمام‌ها.....
.....	جدول (۱-۳) وضعیت کاشی‌کاری‌ها از نظر وجود یا عدم وجود کاشی، شکل و فرم و چیدمان آن در فضاهای مختلف حمام شاه.....
۵۸.....	
۷۳.....	جدول (۱-۴) مقایسه وضعیت کاشی‌کاری در فضاهای مختلف دو حمام شاه و شاهزاده‌ها.....
۷۵.....	جدول (۲-۴) مقایسه وضعیت کاشی‌کاری در فضاهای مختلف دو حمام شاه و جارچی‌باشی.....
۷۷.....	جدول (۳-۴) مقایسه وضعیت کاشی‌کاری در فضاهای مختلف دو حمام شاه و خسروآقا.....
۸۰.....	جدول (۴-۴) وضعیت کاشی‌های موجود بر ازاره‌ی حمام شاه و حمام علی‌قلی آقا.....
۸۲.....	جدول (۵-۴) وضعیت کاشی‌های موجود بر ازاره‌ی حمام شاه و حمام شیخ‌بهایبی.....
۸۴.....	جدول (۶-۴) وضعیت کاشی‌های موجود بر ازاره‌ی حمام شاه و حمام سلطان امیر احمد.....
۸۹.....	جدول (۷-۴) مقایسه کاشی‌های موجود در حمام‌های مورد مطالعه (+: وجود کاشی) (-: عدم وجود کاشی).....
۱۱۲.....	جدول (۱-۵) نتایج شناسایی نمک‌ها در رسوبات سطحی.....
۱۲۳.....	جدول (۲-۵) انواع رنگ‌ها و بست‌های موجود در موزون‌سازی رنگی تزیینات کاشی و معایب و مزایای آن.....
.....	جدول (۱-۶) عوامل تاثیرگذار در ارائه طرح بازسازی کاشی‌کاری‌ها در کل ازاره‌ها (دارای شواهد کاشی و فاقد شواهد) در روند باززنده‌سازی حمام شاه.....
۱۳۸.....	
۱۵۹.....	جدول (۲-۶) پیشنهادات ارائه شده در راستای حفاظت بیشتر حمام شاه.....

فهرست شکل ها

عنوان	صفحه
شکل (۱-۳) چپ: طرح از ستونک ها و سنگ پلاک های گربه رو در حمام شاه.....	۵۵
شکل (۲-۳) راست: کاشی هفت رنگ قابی ۲۳×۲۳ سانتیمتر با طرح گل.....	۶۲
شکل (۳-۳) چپ: کاشی هفت رنگ قابی ۲۳×۲۳ سانتیمتر با طرح گل و گلدان.....	۶۲
شکل (۴-۳) ۴ عدد کاشی هفت رنگ قابی ۲۳×۲۳ سانتیمتر با طرح گل و گلدان.....	۶۳
شکل (۱-۵) طرح رنگی از کاشی کاری های قسمت وسط و جوانب راست و چپ فضای حوضچه و طاق نمای بالای آن واقع در ضلع شمال شرقی گرمخانه ی حمام شاه (بخش f) با ذکر ابعاد.....	۹۴
شکل (۲-۵) مستندنگاری (طرح ترسیمی) از وضعیت قبل از مرمت سه وجه بخش f.....	۹۵
شکل (۳-۵) طرح ارائه شده برای پر کردن قسمت های کمبود (فاقد کاشی) با گچ مرمتی در سه وجه بخش f.....	۱۱۸
شکل (۴-۵) طرح ارائه شده برای خطاندازی طرح کاشی های هشت ضلعی و صابونکی روی گچ مرمتی در سه وجه بخش f.....	۱۱۹
شکل (۵-۵) طرح پیشنهادی اول؛ مرمت و موزون سازی رنگی به روش کامل (نزدیک به رنگ اصلی) برای تمامی نواحی فاقد رنگ (چه بر روی بدنه ی بدون لعاب و چه بر روی سطح گچ مرمتی)؛ بخش f.....	۱۲۰
شکل (۶-۵) طرح پیشنهادی دوم؛ مرمت و موزون سازی رنگی به روش توأم (بازسازی کامل و تهرنگ گذاری). تهرنگ- گذاری روی گچ مرمتی نواحی فاقد کاشی و روش کامل روی گچ نواحی فاقد لعاب؛ بخش f.....	۱۲۱
شکل (۷-۵) طرح پیشنهادی چهارم؛ مرمت و موزون سازی رنگی به روش تهرنگ گذاری برای تمامی نواحی فاقد رنگ (چه بر روی گچ مرمتی قسمت کمبود و چه بر روی گچ مرمتی روی بدنه ی کاشی های فاقد لعاب)؛ بخش f.....	۱۲۲
شکل (۱-۶) طرح ارائه شده جهت بازسازی کاشی کاری ازاره گرمخانه حمام شاه.....	۱۴۰
شکل (۲-۶) طرح ترسیمی از وضعیت کاشی های باقی مانده در میان در حمام شاه.....	۱۴۷
شکل (۳-۶) طرح ترسیمی از کاشی های خشت آبی ۲۳×۲۳ سانتیمتر به همراه قاب کاشی چهارتایی هفت رنگ با نقش گل و گلدان، و حاشیه ی خاکستری موجود بر ازاره ی حمام اختصاصی غربی.....	۱۴۹
شکل (۴-۶) طرح ترسیمی از کاشی های خشت آبی ۲۳×۲۳ سانتیمتر به همراه کاشی تک قابی هفت رنگ با نقش گل و گلدان، و حاشیه ی خاکستری موجود بر ازاره ی حمام اختصاصی غربی.....	۱۵۰